

El Diacrític | | Actualitzat el 10/06/2020 a les 16:56

Respostes solidàries davant la pandèmia

Article de Maria Fernández, presidenta de LaCoordi - Coordinadora Comerç Just i Finances Ètiques | «Aquest sistema hegemònic, que es basa en un model de generació de beneficis per sobre de tot, en el consum il·limitat i l'especulació, ha generat nivells de desigualtats sense precedents històrics i una crisi mundial de sostenibilitat ecològica»

Greenforest Foods Ltd (Kenya), és una empresa que compra mel i fruits secs a 800 petits productors organitzats de la seva regió i els distribueix per tot l'Est del país. | Oikocredit / Opmeer Reports

La COVID-19 va arribar de manera inesperada i ha sacsejat el món: ha generat una crisi global no només sanitària, sinó també econòmica i social. La pandèmia, però, no es més que el detonant d'aquesta crisi: les causes reals cal trobar-les a les falles del sistema capitalista. Aquest sistema hegemònic, que es basa en un model de generació de beneficis per sobre de tot, en el consum il·limitat i l'especulació, ha generat nivells de desigualtats sense precedents històrics i una crisi mundial de sostenibilitat ecològica. Tot i la por, la incertesa i el patiment, la dosi d'optimisme la posen les nombroses respostes i iniciatives solidàries que han aflorat davant la pandèmia posant en pràctica una economia, sostenible i humanitzada, com són el comerç just, les finances ètiques i l'economia solidària, tant al Sud global com a casa nostra.

CEAPE PIAUI, Centro de Apoio aos Pequenos Empreendimentos do Estado de Piauí (Brasil). La Marlene Cabral Lopes treballa al taller de costura de la Maria de Lourdes Costa Solano, clienta de la Institució de Microfinances CEAPE PI. Foto: Oikocredit / Nicolas Villaume

Els principis del moviment del Comerç Just basteixen un model econòmic que treballa per unes relacions internacionals més equitatives entre els països productors i els consumidors. Això implica que en la seva essència es posin per davant dels beneficis els drets laborals, humans i mediambientals de les comunitats implicades. En el context actual, les organitzacions de Comerç Just han destacat per donar ràpides respostes enfront la pandèmia amb l'objectiu de minimitzar l'impacte de la crisi sobre les treballadores i les seves famílies. Per aquest motiu, tot i l'aturada de la producció, la majoria de cooperatives han continuat pagant o avançant salaris, han demanat préstecs per atendre el personal i han garantit les condicions de seguretat i higiene necessàries en cas d'haver mantingut la producció. Moltes altres han reorientat la seva producció per tal de fabricar elements de protecció individual com ara mascaretes o gels desinfectants, però també kits d'aliments de primera necessitat, campanyes de sensibilització o donacions a centres de salut.

Un bon exemple és Craft Resource Center, un projecte amb seu a Calcuta que treballa amb més de 60 tallers artesanals d'accessoris de moda i de la llar. A l'Índia el confinament dura des de mitjans de març, un problema especialment greu en un país en què que bona part de la població -sobretot, la més vulnerable- viu exclusivament dels ingressos diaris i no tenen accés a ajudes. Tot i que el govern ha establert directrius de seguretat per a les persones que volen reprendre el treball, molts no tenen l'espai adequat per mantenir el distanciament social necessari. Davant d'aquest escenari, l'organització ha continuat pagant el salari al seu personal i a les artesanes i artesans, alhora que està donant suport logístic i econòmic als voluntaris locals que lliuren aliments de primera necessitat a les famílies més empobrides.

FINLA, Financiera Labor SAPI de CV SOFOM ENR (Mexico). FINLABOR és una Institució de Microfinances, de la qual la Marta Nelba Barseñas Rangel n'ha rebut un microcrèdit per ampliar el seu petit negoci de venda de fruita i verdures. Foto: Oikocredit / Opmeer Reports

A Paraguai, la Cooperativa Manduvirá, que agrupa més de 1000 petits productors i productores de sucre orgànic, també ha engegat diversos projectes per cobrir les necessitats de moltes famílies i està donant suport al centre de salut més proper amb la compra de mascaretes, guants i termòmetres, generant xarxes de solidaritat i de cures essencials per al manteniment de la comunitat.

Lamentablement, l'expansió de la COVID-19 està deixant arreu un escenari de crisi i incertesa econòmica amb un futur difícil de preveure. Per això, les finances ètiques estan seguint de molt a prop les entitats d'economia social i solidària, les empreses socials, ONG i cooperatives per tal de trobar respostes a les necessitats financeres que hagin sorgit arran d'aquesta crisi. Per exemple, Fiare Banca Ètica facilitarà processos de carència a empreses i entitats per facilitar el pagament dels productes financers contractats i Triodos Bank ha posat en marxa canals de comunicació per a empreses, organitzacions i particulars per valorar la millor manera de donar suport en cada cas. La cooperativa de microcrèdits OikoCrèdit s'ha posat en contacte amb les més de 600 organitzacions sòcies per avaluar les afectacions i el suport que pot facilitar l'entitat, i la Fundació Internacional que dona suport al projecte, ha aprovat la creació d'un fons solidari de 25.000 euros per lluitar contra el coronavirus. A la cooperativa de crèdit Coop57 també s'han activat mecanismes de solidaritat i autogestió cooperativa, entre els quals destaca l'acord amb Fundació Seira per obrir una línia de finançament de 2 milions d'euros pel cooperativisme català afectat per la COVID-19, mentre que la fundació crea un fons de 400.000 euros per tal de garantir els préstecs concedits en aquesta mesura.

Hofokam Ltd (Uganda). La Peace Nakyenzi treballa al taller de costura de l'Steven Babara, un client de la Institució Microfinancera Hofokam. Foto: Oikocredit / Opmeer Reports

Per acabar, cal destacar l'articulació de nombroses entitats de l'economia solidària per impulsar, a través d'una campanya de micromecenatge, un fons cooperatiu per donar suport a organitzacions que han reorientat la seva activitat per fer front a la pandèmia des de l'àmbit agroalimentari, les cures o generant material de protecció, entre d'altres.

L'emergència sanitària i social tindrà un gran impacte en la nostra economia i en les nostres vides. Algunes respostes apunten amb força cap a un canvi de rumb cap a un model equitatiu, sostenible i que posi la vida el centre i no el capital. Esperem que siguin la majoria.